

Det, der bestaar

Peters første Brev.

Kap. 3, 8—12: Og til Slutning, vær alle ensfjendte, medlidende, kærlige imod Brødrene, barmhjertige, ydmyge; betalder ikke ondt med ondt, eller Skældsord med Skældsord, men vortimod velsigner, thi dertil bleve I kaldede, at I skulde arve Velsignelse. Thi „den, som vil elste Livet og se gode Dage, skal holde sin Tunge fra ondt og sine Læber fra at tale Svig“ o. s. v.

Årste Livet og se gode Dage.

I dette Afnit henvender Apostelen sig ikke til nogen færlig Samfundslasse, men til Kristne i Almindelighed; alligevel gælder det fremdeles praktisk Apendelse af Formaningen Kap. 2, 12 om god Vandel blandt Hedningerne.

De første Formaninger: „Vær ensfjendte, medlidende, kærlige mod Brødrene (ordret „broderkærlige“), barmhjertige, ydmyge“ gælder de kristne indbyrdes.

Formaningen til at være „ensfjendte“ er maaske lidt vanskeligt at fatte, og dog — naar de er gensidige, har en Fader i Himmelen, een Herre, eet Høvedsformaal for Tid og Evighed, saa vinder „Barmhjertighed“ og „Broderkærlighed“ sig. Og hvem fender ikke, hvor velsignet Ensfjendethed virker i en Menigheds og et Kirkefællesskabs Arbejde!

„Medlidende“ — du finder lidende Mennesker alle Vegne, og hvor godt det dog gør den lidende at finde Medlidende; blot en Drif Vand til den, der lider Tøst en Blomst til den søge, et Velsøg hos den fattige, — om det er nok saa ringe Velsøgelse med den lidende, det lindrer, det letter Byrden.

„Broderkærlige“ — her skal du slet ikke være kritisk og tænke: Mon jeg tør hjælpe paa ham eller hende som Broder eller Søster? Du fortaar nok, hvad det vil sige at blive mødt med et jaadant præsente, tvivlende Blik. Ligejaa, hvad det derimod betyder jaadant uforbeholdent at faa en Broderhjælp. Og skulde du en Gang tage fejl og vise dig broderkærlig mod en „Salvbroder“, det var vist ikke farligt.

„Barmhjertige“ — det gaar dybere og rækker videre end i Medlidendehed. At være barmhjertig er egentlig at vise, man har Hjerte i Varm. Det kan vise sig i Forhold til lidende, lig Medlidendehed. Men det kan ogsaa vise sig i Forhold til Søstende under andre Forhold, f. Eks. i at fælde en barmhjertig Dom over en Broders eller Søsters Handling eller Ord.

„Ydmyge“ — det peger paa et Menneskes Bedømmelse af sig selv i Forhold til andre. Det er den Egenstabs, Paulus peger paa, naar han siger: Ingen tænke høiere om sig selv, end han bør tænke. Ydmyghed er Sovmodts Modsetning. Om du har eet Fortrin, saa har din Broder et andet. Og desuden: Svad har du som du ikke har modtaget? Og skulde du sætte dig selv for Lavt i Samfundet, saa husk dette Guds Ord: „Den, som fornædret sig selv, skal ophøjes.“

Saa synes det, som Apostelen vil have sine Læsere til at vende Blikket udad. Han skriver: „Betalder ikke ondt med ondt eller Skældsord med Skældsord.“ Brødrene skulde jo da ikke gøre ondt eller bruge Skældsord. Vi skal dog ikke paaftaa, at slikt aldrig foreskælder blandt Kristne.

Men — det er Verdens gamle Skik baade at gøre ondt og at bruge Skældsord og ligejaa at betale tilbage med samme Mønt, uagtet man ved, at det just forværrer Sagen.

Men tværtimod saaledes at betale ondt med ondt og Skældsord med Skældsord formaner Apostelen sine Læsere til at velsigne, thi de blev kaldede til at arve Velsignelse. Skældsord præller af imod Velsignelse.

Saa vender Peter sine Læsere Blik hen paa deres egen Velfærd, idet han henviser dem til, hvad der læses i Pf. 34, 13—17: „Den, som vil elste Livet og se gode Dage, skal holde sin Tunge fra ondt og sine Læber fra at tale Svig“ o. s. v.

Det er altsaa det, Apostelen har for Øje, det er det, han under og ønsker sine Læsere, at de maa „se gode Dage.“

Gud har givet os Livet, for at vi skulde elste det, være glade ved at leve. Der er ogsaa Mennesker nok, som vil nyde Livet og have Livsglæde, se gode Dage. Men de tager fejl af Midlet til dette Maal.

Apostelen peger færlig paa, hvad der gør Livet fedeligt og tungt. Det er Tungens og Læbernes forfærdige Brug. Den, som vil elste Livet og se gode Dage, skal holde sin Tunge fra ondt og sine Læber fra at tale Svig.

Tusinder, ja Millioner har erfaret, at Tungens Brug til ondt og Læbernes Brug til Svig ødelægger Livet Nydelse og de gode Dage.

Apostelen siger videre: „Han vende sig fra ondt og gøre godt; han søge Fred og jage efter den.“ Det skal ogsaa til. At gøre ondt eller tale Svig, det forstyrrer Livsnydelsen. Men at gøre godt og være fredommelig, det er der i og for sig Livsnydelse i, og det betinger gode Dage.

Dermed vil Peter dog ikke love de Kristne, at de skal blive fri for Forsølgelse, hvad vi ser af følgende Afnit. Men — den, der vil nyde Livet og se gode Dage, han maa afholde sig fra og gøre, hvad han nævner. Det er deres Side af Sagen, hvad de skal afholde sig fra, og hvad de skal gøre, hvis de skal kunne vente at nyde Livet og se gode Dage.

Endelig hedder det endnu efter Ef. 34: „Thi Herrens Vne er over de retfærdige og hans Vn til deres Vn; men Herrens Ansigt er over dem, som gøre ondt.“

At Herrens Vne er over de retfærdige og hans Vn til deres Vn, det siger Apostelen til Trost for dem, der vil følge hans Formaning og gøre godt.

Herren ser og hører, hvad der sker, og om de retfærdige gør godt, saa holder Herren Regnskab med det, og Almagten og Wisdommen hører ham til. Han vil og kan høre de retfærdiges Vn og belysne dem.

At hans „Ansigt“ er over dem, som gør ondt, det vil for det første sige, at han ogsaa ser og hører til den Side. Men desuden maa vi huske, at Herrens Ansigt er Udtryk for hans Majeestet, saa han baade vil og kan forsvare sine imod hvem som helst, der vil gøre dem Uret.

Li Chang Chuan og hans Kirke.

(Kortf. Efter „Lutheraneren“.)

En høstid i 1905 kom en kineser iført en pen embedsmandsdragt kjørende i sin selvbeslagne vogn til missionsstationen i Juning. Efter de almindelige hilsmninger spurgte han om han kunde saa lære den nye lære som han havde hørt om i sin hjemby. — Jo da, men vi maatte jo først faa vite hvorfra han kom og hensigten med hans komme. Han kom fra en markedsby, Chuan Chiao (murstensbroen), i Shi hua Hsien distrikt, 40 mil nord for Juning, hvor der endnu ingen var som forkyndte den nye lære. Et slikt besøg af en mand i hans stilling havde vi endda ikke hørt om, og det var med ikke liten mistanke vi hørte ham velkommen. Guds havde vi hverken for ham selv, hans tjener, hestemand og soldat, og heller ikke for hans muldyr. Guds, det skulde han nok sørge for selv; han leiet en gaard i Juning, som han siden havde i flere aar og brugte bare paa sine besøg. Men, undret vi os over, vil denne dannede mand med mandaringrad sætte sig ned blandt vore fattige, ulærte daabslæringer og læse katolikismen?

Et par store forandringer kom han regelmæssig og skammiet sig ikke ved de fattige, noget, som næsten altid er tilfældet med en høiere stilling. Sammen med sin trofaste tjener, Leo, lærte han snart katolikismen udenad. Saa kom julen, han ventet nok at blive døpt, men

da han spurgte derom, trodde vi det var bedre han ventet en tid, da vi saa lidt kjendte til ham, og der kunde være nærlie motiver med det hele. Nogen som havde mindre kundskaber, blev døpt paa juledag, men Li tok det ganske roligt at han maatte vente. Han kjørte da hjem igjen i sin vogn.

Den sommer fandt vi ut at Li var en meget agtet mand i sin by, som en slags liten konge der. Man havde nemlig hat et naar, men Li havde holdt Livet i de fattige og git dem mat i en 3 a 4 mils omkreds.

Næste høst kom han igjen til Juning med sit tjenerfjap og læste i flere ufer, og juledag 1906 blev han døpt sammen med sin tjener Leo.

Denne aar gjorde undertegnede det første besøg til Chuan Chiao og fik en mottagelse som aldrig før i Kina, selv for første gang i kinesiske fængsler med et dejligt brodert teppe over mig. Li var da en meget rik mand, ejede en hel del hus, meget land og tjener og husdyr i mængde. Senere besøgte jeg ham nogen ganger, engang sammen med min hustru, som var den første utenlandske kvinde de havde set der-nord. Almindelig kom Li selv til Juning paa de store høstider og tok da del i nadveren. Vi kjendte imellem en evangelist derop og for en tid en lærer, som han ogsaa sendte nogen skolegutter til Juning, nogen stadig virksomhet saa vi os ikke ifjand at opta der, da Chuan Chiao endog ligger utenfor hvad vi kalder vort missionsfelt, og China Inland Missionen regner det som tilhørende sit.

Flere ganger blev Li spurt om han ikke vilde slutte sig til den mission, men, sa han, aldrig har nogen av deres missionærer været her, og siden jeg har lært læren og er døpt i den lutheriske kirke, vil jeg høre den til.

Li er en merkelig personlighed; det opturke væsen som man finder hos kineserne med litt bokfundskap og høiere rang, ser man litt til hos ham; han liker helst at være sammen med det almindelige folk, og derfor har han folkets tillid. Han fortalte at han var litt i fleg med president Juan Shi kai, men gjorde ikke meget væsen av ham. De var opvokst ganske nær hinanden, saa han kjendte ham godt.

Karene gif, og vi kunde litt gjøre for Li. Flere ganger hade han talt om at bygge kirke i sin by. I vor kirke i Juning var han meget interesseret og sendte en del tommer til den, samt prøydet den med en guldforgylt tabe ved siden av foret. I alt utenlandsk hadde han interesse og saa som faa hvor langt Kina ligger tilbage. En Montgomery Ward-katalog maatte han saa fat paa, og flere ting blev ordret derfra for ham, blandt andet kirkeflokke.

Saa kom revolutionen og Hvite Ulvs herjinger efterpaa, og det blev en alvorlig tid for Li. Under vor sommerferie i 1913 kom han meget medtat flygtende op til Kifungshan. Han fortalte at røvere hadde plyndret hans hjem, hele familien hadde slygtet ut paa landet, og han visste ikke hvor de var, hans gamle mor i 70-aarsalderen var blandt dem. En mand blev dræbt utenfor hans dør. Alt hans indbo av noget værd blev stjålet. Sit selv hadde han i et hul under sit soverum, som et ff er i Kina. Der mistet han ca. 30,000 dollars. Selv turde han ikke rejse hjem igjen, da han frygtet for sit liv, og han fik da ho høst os en tid paa fjeldet. Det var da om at gjøre om vi kunde hjelpe ham, som ikke var nogen grei sak; ti mellemtraktaterne forbyder jo missionærer at blande sig ind i tvistigheter og lignende. Han bad os om vi vilde gi ham det vidnesbyrd vi kunde, til guvernøren av Honan provins. Vi skrev da til guvernøren og fik svar, at han vilde undersøke saken, men gjorde dog litt, om noget. Sendte da en av vore Juning-lærere til den lokale mandarin, og denne kom til-bake med den rapport, at det var en nabomandarin som med soldater og vogner kom og fimselthen røvet Li. Hvite Ulv fik nok ord for mere galt, end han gjorde. De holdt da ogsaa paa at ville stikke ut Lis forbeholdom. Vi skrev saa atter til

guvernøren i Kaijengfu, men fik svar at dette skulde ikke vi bry os med, det var hans sak. Det hjalp dog, saa det blev end paa roeriet, og Li fik beholde sit land. Li fik da rejse tilbake paa høsten, og hans familie samledes igjen, hans ældste søn undtat, som blev beskyldt for at ha tat del med røverne, om med rette eller urette, er ubesit; men han blev stutt. Dette blev Lis store sorg, saa hans haar blev graat paa en kort tid.

Naar vi traf ham igjen, sa han: „Ja, nu vil jeg bygge kirke i min by, de har stjålet fra mig mine penger, men jeg skal endda klare det.“ Jeg hadde saa ofte jagt ham at han burde anvende endel av sine midler for at faa Guds ord til sit folk. Nu skulde der bli alvor av. Med sine arbejdsfjøl kom han til Juning for at se vor kirke. Vi ordret „Oregon pine“ for ham fra Santow og fik dører og vinduer gjort for ham, som han selv betalte for. Da vi rejste hjem i 1915, rejste past. Grindvif derop og hjalp til med grundmuren, men siden udførte de alt arbejde selv. Da vi idaar kom tilbage, blev jeg annodet om at besøke Li og rejste dit en søndag og hadde meter for mange folk. Løste ham paa høsten at faa nogen med og indvie kirken.

Den 16de november drog da prof. Erik Svøil, dr. Vehrrens, pastor Grindvif, Miss Thomstad, vore teologiske kandidater, Kuching og Pengfu, med undertegnede med jernbanen til Jendheng, hvor Lis tjener møtte os med to vogner. I deilig veir kjørte vi over det rike stetteland og kom den 17de ved middagstid til Chuan Chiao. Der var alt samlet en hel menneffemasse, og vi maatte jrasf til kirken. Men det var næsten umuligt at komme ind. Den rummet bare 350 menneffer, og det ansløges at 2,000 stot ute i gaten. Det var slemst at faa strelud under det første møte.

Grindvif skulde indlede om tofderens Lewis kalbelse. Matt. 9. Vi andre fik da holde orden, som vi bedst kunde. Søndag aften holdt vi et godt, roligt møte i kirken og møte for daabskandidater i Lis hjem; der var over 20 som læste til daab. Søndagen den 17de november hadde vi

Kirkeindvielse.

Folk som langveis fra, og det var ondt at bare en 400 av dem kunde komme ind. Utenfor var der tusener. Indvielsen blev udført efter vor kirkes ritual, de almindelige skriftavsnit læstes. Svøil holdt indvielsespræken om: Kristus som kirkenes hjørnestein, og undertegnede indvidde kirken.

Vi var alle saa glade at det gif saa roligt av i den store folkestimmelse.

Kirken er den eneste av alle de smaakirker vi har bygget. Altertavlen er et bakert utflaaret arbejdsstykke av en snekker paa stebet. Der er flere utflaarne bibelske billeder, engler, buer o. s. v., som de hadde fundet paa søndagskort og lignende. Over \$50 værd av guldpapir var brukt til at forgylde tavlen. Den vilde ikke skjæmme bort nogen kirke. Med gyldne kinesiske skrifttegn er der indsat et ord for Fader, Søn og Helligaand, daab og nadverd.

Alterringen er firkanter; paa de to forreste hjørner staar to guldforgylde løver med glupende gap. Dette tiltalte ikke os; men saa fit vi vite at de skulde repræsentere den kraft som gaar ut fra alteret, og forestille løven av Zuda; ja saa fortalte der.

Ovenfor indgangen til foret er en vældig tavle, fint utflaaret, som verner av Li hadde gitt, med deres navn indflaaret, som stit er i abugstempler; men den pryder kirken ubemerkt. Der er flere stiffe mindre tavler, bibelske billeder og skriftsteder paa væggene. Vi sa til hverandre, at om past. J. D. Sougen hadde været med os, vilde han faa meget at stride om.

Kirken er meget solid bygget med et højt taarn, som sees langt utover landet. Den koster ca. 3,000 dollars.

Daab og nadverd for første Gang i Chuan Chiao.

Paa efterm. hadde vi den glæde at døpe 5 mænd, og vi var 19 ved nadverbordet. Det er noget saa herlig at faa forkynde Guds ord og

160 ACRE FARMS IN WESTERN CANADA FREE!

Get under the Shower of Gold

Der kommer 11 Farmere fra de rike Nordamerikere i det vestlige Canada. Hvor de kan høre godt Farm-land fra \$15 til \$30 pr. Acre og alle fra 20 til 45 Acre af \$2. Gode pr. Acre. Canada tilbyder I sine Probiter i Manitoba, Saskatchewan og Alberta.

160 Acre Homesteads frit til Settlers

og andet Land til lave Priser. Tilbyder af Farmere fra U. S. eller deres Søner naar Jordel af denne Kaldning. Gode Villinger ogsaa af Ovre, Vn, Vn. Stundet Farming er ligesaa lønende som at alle have Gødnings- Korn. Skib efter Utlejning og lave Gødnings- frøer til Supt. Samlartalen, Oron, Gan., eller til Scandinavian Dept. of Canadian Government, 311 Jackson Str., St. Paul, Minn.

W. V. BENNETT, Room 200 Bee Bldg., Omaha, Nebr.

Stærkt Skæft med 3 forskellige Blade, og de har et let praktisk Redskab til alle Haverarbejder, kan øjeblikkelig forandres til hurtig Udførelse af det. De vil gjøre Skæft og 1 Blade \$1.25, med 2 Blade \$2.00, med 3 Blade \$2.50. Kjøb det hos Deres Hardware Dealer eller frit tilsendt ved at sende Beløbet til Schöner Manufacturing Co., Dept. S, St. Cloud, Minn.

HJÆLP AT BRINGE SEJREN HJEM VED AT PLOJE DYBT OG HØSTE GODT.

Jorden maa dyrkes og bringes til at yde mest muligt baade i U. S. og i Canada. Et Allemandstags behøves for at vinde. Der kræves en langt større Produktion af Kornet baade her og i Canada. I Aar har vi knap 100,000,000 Bushels Hvede at undvæ til vore trængende europæiske Vaabenfæller.

Enhver frugtbar Plet maa dyrkes. Enhver Kraft maa tages i Brug.

I det vestlige Canada findes store Arealer af god Jord, men Arbejdskraft mangler. Der maa sendes Hjælp til at faa Sæden i Jorden.

I 1917 avledes i Canada 225,000,000 Bushels Hvede. I 1918 maa Produktionen bringes op til 400,000,000 Bushels.

For at det kan ske, maa der sendes Arbejdskraft udfra. De forenede Staters Regering har Brug for enhver, der er i Stand til at udføre Farmarbejde i Aar. Vor egen Jord maa selvfølgelig dyrkes først, men vi maa tillige sende Hjælp til Canada. Saa snart vi har en Mand at undvære, maa han sendes til Canada. Skriv til dette Bureau, saa skal De faa Besked om, hvor De kan gøre størst Nytte.

Arbejdere behøves i det vestlige Canada senest 5. Maj. Lønnen til duelige Arbejdere vil være fra \$50 om Maanedens og opad, med fri Kost og Logi.

De, der melder sig, vil blive budt hjertelig velkommen, finde gode Hjem og faa rigelig Kost og Løn. De vil kunne rejse i Canada frem og tilbage mellem Ganssen og Arbejdspladsen for 1 Cent per Mil.

Om nærmere Oplysninger, henvende man sig til U. S. EMPLOYMENT SERVICE, DEPT. OF LABOR, Omaha & Lincoln, Nebr.

forvalte sakramentene for første gang paa et nyt sted i hedningeland. Guds rike er kommet til folket da. Mandag form. hadde vi ogsaa møte. For første gang vi hadde set i dette land, var der flere kvinder end mænd tilstede, kvinder i alle aldre, og mange av dem hadde gaat over 30 mt. De fleste visste neppe hvad de kom for, andet end at se paa det som gif for sig. Vi kom ihu naar skarerne stoffedes om Jesus, og han saa dem, „ilde medfarne og forkomne, som faar der ikke hadde hørde.“ Det saa ut at være saadit dernord, og meget kunde gjøres, om der blev udført et kraftigt arbejde just nu; men desværre har vi ingen arbejdere at avstaa til Li. Før blev der tat litt vare paa dette stød fra Juning, men de hadde en lang overlandstur, saa Grindvif bad mig om jeg kunde hjælpe til litt, da vi kan brufe jernbanen, og Li kommer med stift til stationen.

Vi rejste alle meget opmuntret hjem igjen, glade over at se faapas gjort av en kineser selv. Vi har ikke ydet mere hjælp fra missionen end de besøg vi har gjort, og delvis har reiserne været betalt af Li.

Siden vi var deroppe, besøgte Li os i Kiofhan, hadde da med sig nogen stift til hospitalet. Han fortalte mig da, at som han hadde stift sig stift i det sidste, var det bedst at han gjorde et testament eller gav kirken til den lutheriske menighet i Chuan Chiao, som vi var meget glad over. Om han blev kaldt bort, saa kunde hedenstift slegtninger ville ha den. Han lovet at gi os et stift paa eiendommen.

Li er ikke længer saa rik paa jordstift gods, men haaber han holder paa at samle statter i himlene, hvor tvæhaand ikke ræner. Han har dog endda ikke saa litt land, som bruges av fattige folk, og der blir ikke altid saa meget for ham selv.

En anden kirkeindvielse. Søndagen efter var det kirkeindvielse i Mahsiang, Juning distrikt. Siden jeg hadde bygget kirken,

wilde medarbejderne i Juning gerne ha os med. Dette var ogsaa en meget hyggelig dag. Saa gildt at se at menigheten hadde været med at male kirken indvendig, men endda gildere at se at menigheten hadde bokset disse aar. Der var over 40 sjæle ved nadverbordet. Siden har de ogsaa indvidd kirken i Miaowan og skal snart ha indvielse i Pingu, saa de faar 3 indvidde kirker paa bitationene i Juning dette aar. Hvor vi faar ordentlige hus, der gaar arbejdet frem alle steder i mere og mindre grad. Sid vi nu hadde mere midler i denne for Kina saa velbehagelige tid. Kan-ikke nogen rikmand i Amerika vil følge Li Chang Chungs eksempel og gi os en kirke efter lignende? R. S. Stoffe. P. t. Kiofhan, 9. jan. 1918.

Indien under Krigen.

Brev fra Missionær W. Nielsen i Mahabaram.

I.

Den fjerde Krigspul.

Kære Benner!

Det er nu fjerde Gang, vi kal skrive Zulepost og fejre Jul til Fredsfejrens Ære, medens Kanoernerne tordner, og Ufreden raser ud over Jorden. Hvor mange af os tanke mon i August 1914, at fire lange Aar skulde gaa hen, uden at der atter blev Fred paa Jord? Kan man undres over, at mange Mennesker spørger, om det, der fan vindes ved denne blodige Krig, ogsaa er alle Øfrene og Lidelserte værd?

Den sidste Krig.

Kunde det haab, som mange af de bedste ledende Mænd synes at nære, at denne Krigs egentlige og bedste Bedrift vil blive det, at den vil staa af Krigshjel for Fremtiden, bare vise sig at være bedre grundet, end det i Almindelighed har været, naar Folk under enhver Krig i Fortiden har talt om, at „dette blev den sidste“.